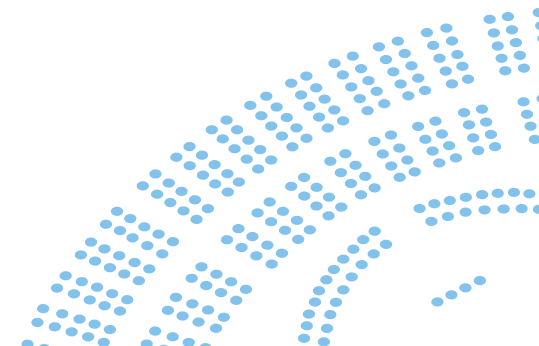

MOBILITET PÅ LANDSBYGDER

Presentation av ett arbete inom trafikutskottets arbetsgrupp för
forsknings- och framtidsfrågor under 2019

Trafikutskottets arbetsgrupp för forsknings- och framtidsfrågor

Anna-Caren Säterberg (S)

Helena Antoni (M)

Thomas Morell (SD)

Anders Åkesson (C)

Jessica Thunander (V)

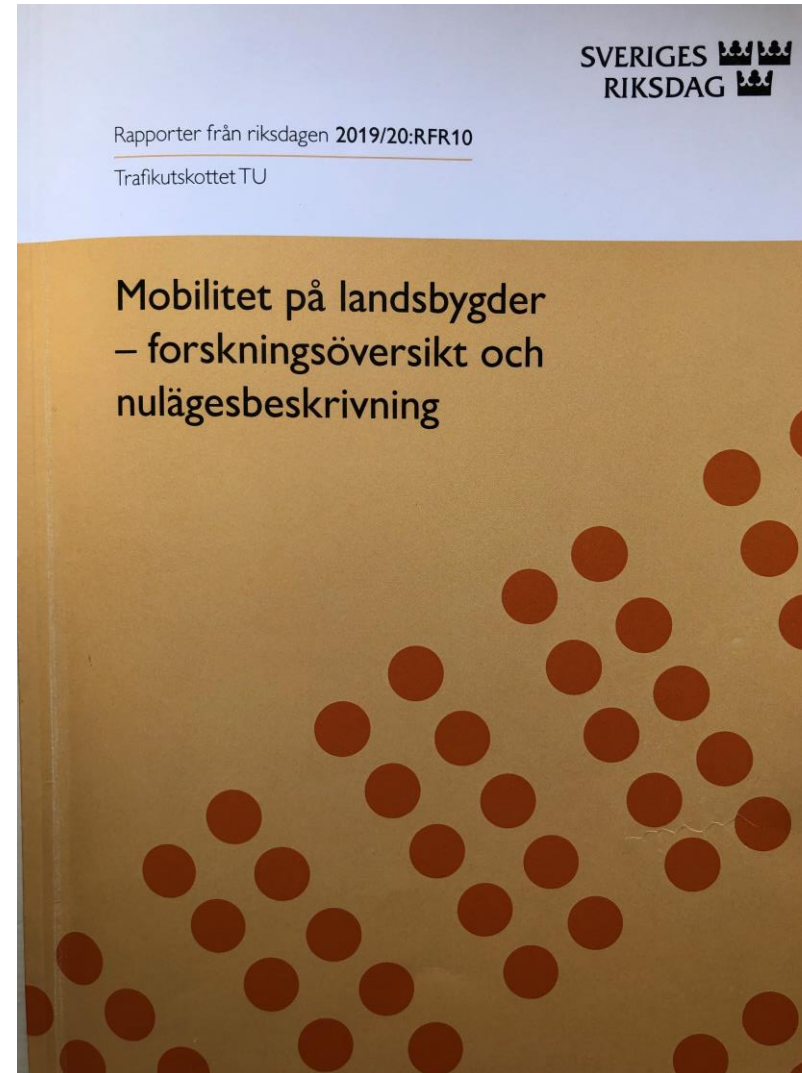
Magnus Jacobsson (KD)

Helena Gellerman (L)

Emma Berginger (MP)

Ladda ned från riksdagen.se

Tryckt ex. kan skickas på förfrågan

Frågeställningar

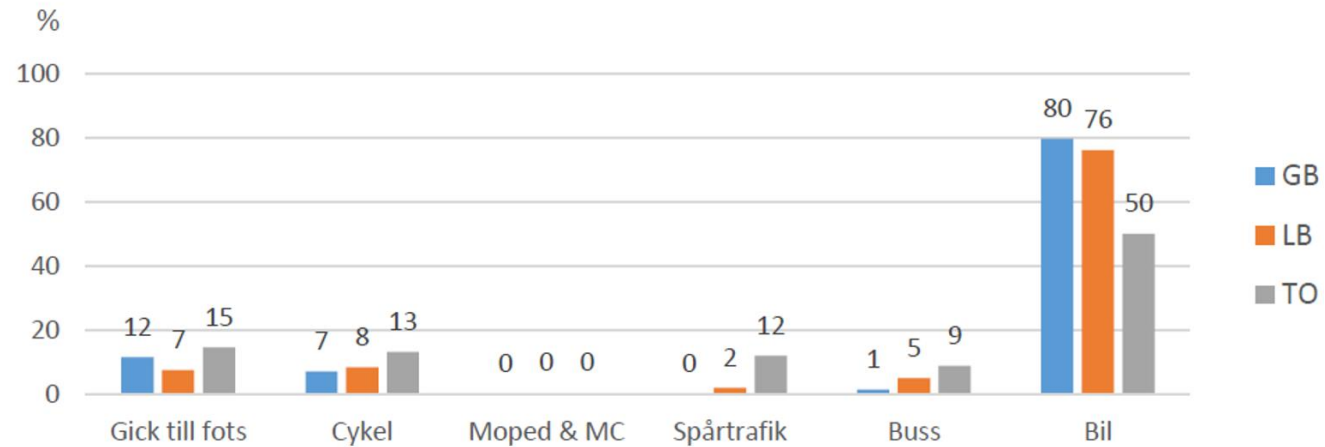
- Vilka hållbara mobilitetstjänster skulle kunna öka tillgängligheten på landsbygden på kort och lång sikt?
- Vilka möjligheter och hinder finns för att genomföra mobilitetstjänster på landsbygden?
- Finns goda exempel på nya hållbara och tillgängliga mobilitetslösningar på landsbygden i Sverige och i andra länder?

Vad säger forskningen? Några nedslag

- Landsbygden är heterogen; finns inte *en* landsbygd; förutsättningarna skiljer stort
- Mindre tät befolkning och stora geografiska avstånd är en utmaning
- Ökande digitalisering samt elektrifiering och automatisering öppnar för nya mobilitetslösningar som kan ge ny och ökad tillgänglighet och samtidigt vara hållbara

Bilen dominerar i gles- och landsbygder

Val av färdmedel till och från arbete:

Kollektivtrafik

Traditionell kollektivtrafik

- få resenärer, låg turtäthet, fokus på arbetspendling
 - svårigheter med trafik över länsgränser
 - stora underskott
-
- efterfrågestyrd kollektivtrafik
 - ”starka stråk”, tidtabellsläggning som underlättar byten
 - ökad samordning mellan huvudmän som ansvarar för särskilda persontransporter

Bildelning

Från informell till organiserad samåkning

- tillit och gemenskap (registrerad deltagare eller medlem)
- kritisk massa
- hinder: förlusten av flexibilitet

Bilpooler

Kooperativa bilpooler har potential på landsbygder, kommuner kan organisera detta

Transport som tjänst (MaaS)

Delningsekonomi: hyra och dela

Digital plattform: planera, boka och betala för olika tjänster

Förutsätter samordning och delning av data mellan aktörer

Resenären kan använda flera olika transportsätt och kombinera dessa till en resa som motsvarar det egna behovet just vid den tidpunkten

Affärsmodell på landsbygder

➤ samverkan offentligt-privat och ideellt engagemang

➤ viss en befolkningsstorlek med affär, skola, lokala arbetsplatser

Tillgänglighet utan resor

- Transportekonomiska analyser har baserats på idén om minskad restid
- Alternativt angreppssätt: öka utbudet av tjänster och service där människor bor
- Ökat utbud av digitala tjänster (e-handel, internetbank, nöje, utbildning m.m.)

Hållbara transportlösningar: kort sikt

Fortsatt utveckling av kollektivtrafiken, t.ex.

- Kombinerade transporter
- Samverkan med andra aktörer
- Elcykeln gör att cykling blir ett transportalternativ – cykelbanor saknas dock
- Elbilar – förutsättningar finns för genomslag på landsbygder
- Ev. elflyg korta sträckor
- Tillgänglighet utan resande: paketleverans, virtuella hälsorum, kontorshubbar

Hållbara transportlösningar: medellång och lång sikt

- Självkörande bussar
- Regional flygtrafik med eldrivna plan
- Drönare – leverans av smågoods och medicin/prover

Hinder och möjligheter

- Vanan att välja bilen, bilberoende
- Hållbara affärsmodeller
- Regelverk inte anpassade till nya lösningar
- + Tillkommer fler hållbara transportslag
- + Teknisk utveckling ökar tillgänglighet
- + Optimering av resurser
- + Det offentliga kan ha rollen som igångsättare

Några iakttagelser

- Dagens utveckling påverkar till viss del kollektivtrafiken och kan bidra till nya kunder
- Frågan är de regionala kollektivtrafikmyndigheternas uppdrag. Hur långt sträcker det sig?
- Utvärderingar av projekt behövs
- Utvecklingen inom transportsystem kommer att förutsätta ändringar i befintliga regelverk